

11. Szám.

fogód, hogy
ehát: a telő
escit=nő; a
r decrescit=
felvilágosítás
m nagyobb.
yes részletei
látszik a mű-
asa. Ekkora
ilván kapok
tőtekonyság
elmes levelet
gérti a Kís
sod és fogal-
e — számot
tnéd, sokad
vagy akár
De erről a
Lap a vásár-
míg a hétköz-
szentelve. —
g azt, hogy,
téged meg-
gh, Kovács,
Gross, Klein,
e, hogy ugy
eküldik. Hát
ger Jenő is
is különböz-
veled? Belá-
De azért ne
retlek, mint
sommel épen
ózsit üdvöz-
n.

öihez.

közledeven,
amaz elő-
al lejár, szí-
előbb meg-
ldése fenn-

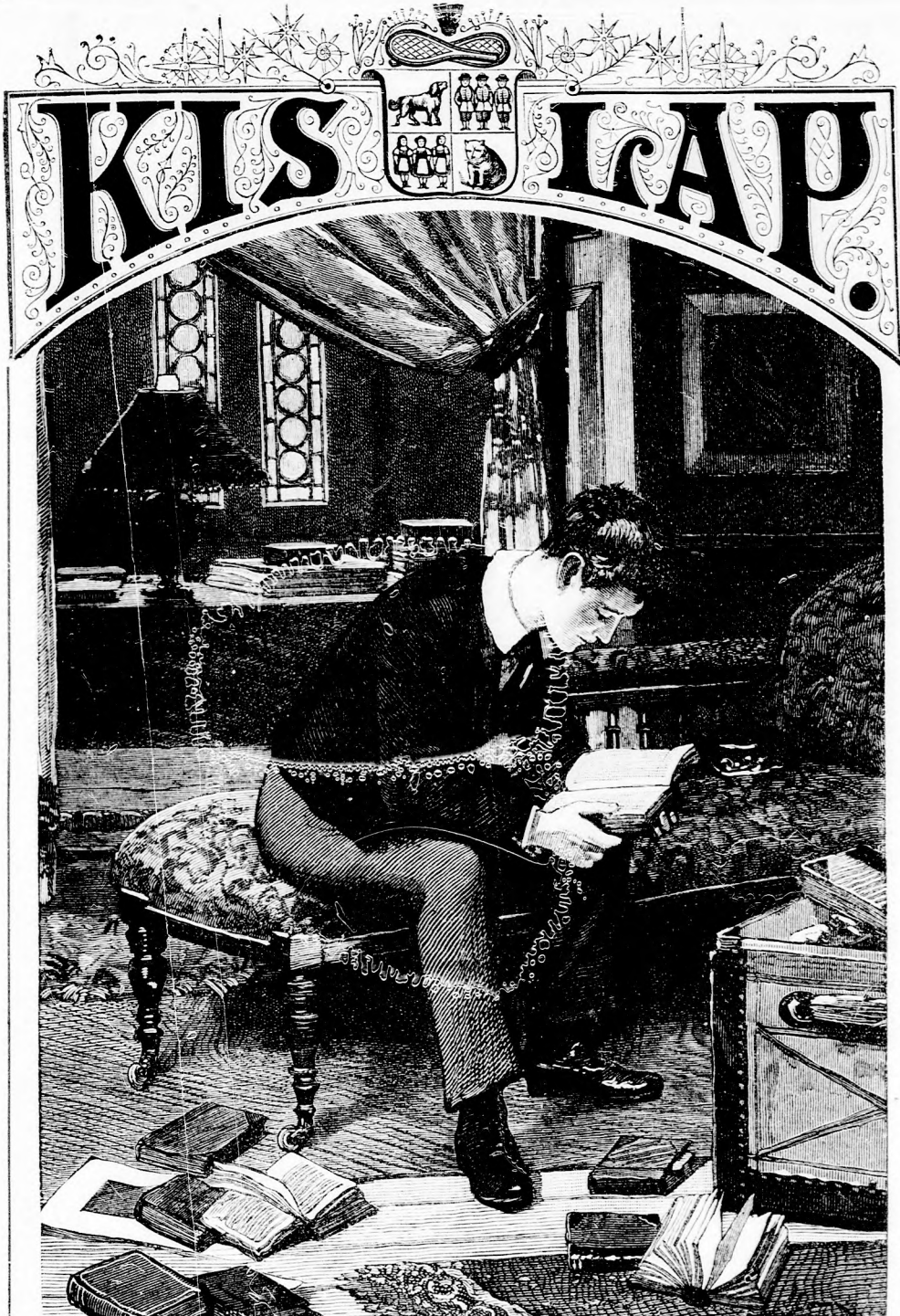
ra :

rt 40 kr.
rt 80 kr.
rt 60 kr.

elküldésére
ok haszna-
hoz, Buda-
naeum-épü-

hivatala.

naeum-épület.
v. társulat.

... ELMERÜLT A TANULÁSBA. (Lásd a 185. lapon.)

XXX. kötet, 12. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. márczius 21-én.

A SZERENCSE UTJA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

BERTINEK könyv tolult a szemébe, de egyttal nemes büszkeség is látszott az arcán.

— Dénes bácsi nem csalódott, mondá. Oh, csak már nagy volnék, csak már tehetnék valamit! De mikor még magam is másra szorulok! De ha egyszer nagy leszek, ne féljen Anna néni, majd lesz nekem gondom mindenkire, a kit szeretek, a ki engem szeret.

Anna néni szomorúságában is mosolygott a derék fiu nemes ígéletén. Mert biz az még messze volt, hogy Bertiből ember váljék. De az elhunyt Dénes bácsi utolsó izenete csak még inkább buzdítani fogja az iparkodásra; látszott, hogy komolyan veszi és teljesíteni is akarja, amit várnak tőle. Elek mindezt hallotta és nem szólt semmit hozzá, de titokban

Ő az öregebbik, ő hamarább lesz nagygyá, mint Berti... és ő rá még sem gondolnak, tőle nem várnak semmit, senki-nek sem jut eszébe, hogy ő is tehetne valamikor valamit a szegény néniért és Ágnesért. Ezen évődött, mérgeződött, de nem szólt, nem tett semmit, míg Berti így szólt:

— Kedves nénékém, ha már itt vagyok, nem tehetnék most is valamit? Nem segíthetném valamivel?

— Mivel, kedves fiam? szólt a néni szomorúan. Nincs most itt más dolgunk, mint hogy a szegény bácsit eltemessük.

Csakhogy ezzel mégis sokféle dolog volt, még pedig csupa szomorú dolog,

mert temetésről gondoskodni nagyon fáj-dalmas. És Berti megmutatta, hogy már most is segíthet. Eljárt mindenfelé, beszélt az emberekkel, kiknek a temetés körül dolguk volt, rendelkezett, intézkedett, úgy hogy a jó Anna néni-nek alig kellett ezeikkel a kínos dolgokkal foglalkoznia. Mikor pár óra múlva az öreg Morvai megint eljött látogatóba, Anna néni elmondta neki, hogy egész támasza van a jó fiuban. Az öreg ur figyeimesen hallgatta és elégedetlen bölingatott a fejével, azután így szólt:

— Azt tudtam előre. Derék fiu, eszes, ügyes, nemes szívé. Hanem annál inkább csalódtam a nagybátyjában, az én Gerő barátomban. Rögtön küldtem neki sürgönyt és tessék, itt a válasza... mit felelt! Hogy épen most dolga van, nem ér rá ide jönni még a temetésre sem. És nem törődik semmit a rokonai bajával.

Anna néni nyugodtan és szelíden felelt:

— Ezen nem csodálkozom... ha rokonok vagyunk is, nem voltunk soha nagy barátságban, nem töröttünk egymással. Nincs nekem most sem jogom, hogy tőle barátságot vagy szivességet várjak.

— Már hogy ne volna! pattant fel nemes haraggal a jó szívé öreg ur. Ha valaki tudja, hogy egy szegény özvegy és gyermekek szomorú sorsra jutottak és hozzá még rokonai, hát nem kötelessége segítségökre sietni? Oh, ezt nem vártam az én Gerő barátomtól... nagyon csalódtam benne... de nem is fogom elfelejteni.

— Ön nagyon is szíves és részvevő irántunk, hálás vagyok érte.

— No persze! Szeretném tudni miért, mikor semmit sem tettem. Hanem most mondja meg nekem asszonyom, mit szándékozik tenni, miután férjét elvesztette és mégis gondoskodnia kell két árváról, Elekről és Ágnesről?

— Még nem tudom... úgy el vagyok szomorodva, hogy még gondolkozni sem tudtam.

— Persze, persze... oktalanság is volt tőlem, hogy erről kezdtem beszélni. De ha már bele kezdtem, hát már csak beszéljünk. Hagyott az én Dénes barátom végrendeletet?

— Nem hagyott... nem is volt miről. Vagyonra nem volt, csak amit megkeresett.

— Hm! Persze; tudós, derék ember volt, de sok pénzt nem tudott keresni.

— Valóban nem. Abban bizott utolsó perczében, hogy majd csak megélik valahogy, míg Berti nagyra nő és akkor majd ott lesz a mi tanácsunk. Nagyon bizott Bertiben.

— Bizott benne? Azt jól tette, talán úgy is lesz. No, majd meglátjuk. Hanem addig majd én is itt leszek. Csak ne csalódjam Bertiben, akkor nem lesz hiba.

A temetés szomorúságán átestek, aztán visszaköltöztek a városba.

Vagy egy hónap mult azóta. Egy napon Anna néni épen egyedül ült szobájában, mikor az öreg Morvai benyitott.

— Nagyon örvendek, hogy láthatom, szólt Anna néni. Fontos dologban kérném a tanácsát, mert ön olyan őszinte jó barátunk.

— Igyekszem, a mennyire lehet... no's, hát mi a baj?

— Legelőször is aggódom a jó Berti miatt... attól félek, tulságosan megerőteti magát a munkában... és úgy látszik, Gerő bácsi most már nem igen jó irányában, nem szereti... a szegény fiu egészen bus, halavány. Azután Elek dolga sincs rendben... mióta férjem meghalt, Gerő bácsi tartozik gondoskodni Elek dolgairól is és Gerő bácsi azt mondja, hogy ő nem járhatja tovább iskolába, hanem fogjon Elek hozzá valami olyan mesterséghez, melyből már most megélhet; tud valami kereskedésben olyan helyet, melyre befogadnák és már egy kis fizetést is adnának neki. Csakhogy ez nincs kedvére Eleknek.

— Nincs kedvére! Persze, mintha az már elég ok volna, ha valami nincs kedvére az ilyen fiatal embernek.

— De én magam is sajnálom, mondhatom. Oly szívesen állnék érte, csak tehetnem... de attól tartok, nem lesz módomban.

— Meghiszem... boldogult Dénes barátom, úgy gondolom, nem igen értett a pénzszerzéshez. De hát lássuk csak: mondja el nekem, hányadán áll? Én talán tudok tanácsot adni.

— Nagyon megköszönném, kedves jó Morvai ur. Azzal hamar elkészülök, hogy elmondjam, miből áll a vagyonom. Mindössze ebből a kis házból, melyben lakunk, meg a butorokból. Lakásunk tehát van s én meg a jó kis Ágnes majd dolgozni fogunk és talán megkeresünk annyit, hogy szegényesen megélhessünk; de már azt nem hiszem, hogy azt is megkereshessük, ami az Elek iskoláztatására szükséges.

— Szó sincs róla. Az nem is járja, hiszen Elek maholnap már felnőtt fiatal ember. Majd beszélek én vele. Hanem most lássuk csak, hogy lehetne ezt a dolgot jobban elrendezni. Én azt hiszem, fölösleges ilyen nagy lakásban lakniok, elférnének kisebb lakásban is és olyan utczában, a hol olcsó a lakás. Ezt a házat bérbe adjuk. . . épen tudok is valakit, a ki ilyen lakást keres, a hol egymaga volna a házban, kibérelné ezt mindenestől, a mint van, a butorokkal együtt. Meg is bizott engem, hogy ha ilyesmit találok, béreljem ki a számára. Én tehát megadom az ő nevében egy évre az 1200 forintot.

— Oh, hova gondol! Nem ér ez annyit!

— Dehogyan nem! Neki megér, módjában van, hogy megfizesse, ami kedvére való. Ez tehát rendben van. Aztán tudok egy igen kedves kis lakást, persze, kissé messze kint, a külvárosban, de csinos kertecske van hozzá és nagyon olcsó. . . talán kétszáz forintba sem kerül.

— Oh, hiszen ez nagyszerű volna, így már jóformán gond nélkül megélhetnék.

— No, az még sem olyan sok. Hanem legalább nem fog nagy szükségét szenvedni azzal a jó kis leánykával. De a fiuknak maguknak kell gondoskodniok magukról, már elég nagyok. Persze, én is jobb szeretném, ha Elek azt tehetné, ami neki kedvére való. Csakhogy a nehéz napokban válik meg, ki a derék, ki tud áldozni. Ha Elek is, Berti is megkeresnek valami keveset, azzal is segítenek valamit a háztartáson.

— Berti nem teheti, kedves Morvai ur, neki Gerő bácsinál kell maradnia. Ha

ő itt lehetne nálam, mennyire szeretném! Olyan kedves derék fiu.

— Az a, bizony az, nekem is úgy látszik, ámbár Gerő bácsi nem igen becsüli meg jó tulajdonságait. No, majd meglátjuk. Hanem most csak az ön dolgát hozzuk rendbe, asszonyom. Mikor költözhetne át új kis lakásába?

— Akármikor, — akár holnap is.

— Nagyon jól van. Akkor tehát értesitem barátomat, hogy ő meg pár nap múlva ide költözhetik. Természetes, asszonyom, hogy kegyed magával vihet mindent, amire szüksége van, az én barátomnak sok a holmija, örülni fog, ha lesz itt helye, a hová elrakja. Holnap tehát eljövök és költözködünk.

Morvai, ha valamibe bele fogott, nem csinálta félig. Anna néninek egy kis gyanuja volt, hogy Morvainak az a lakáskereső barátja talán nem is létezik, a nemes lelkű öreg ur csak ilyen gyöngéd módon akar segíteni rajtok; de hiába tette föl magában Anna néni, hogy ezt kifürkészi és ha így van, nem fogadja el. Még az nap megjelent egy finom külsejű öreg ur és bemutatta magát, hogy ő az, a kiről Morvai beszélt. Mindjárt ki is fizette a félévi bért.

Pár nap múlva Anna néniék már kint laktak egy a réginél sokkal szerényebb és kisebb, de igen kedves külvárosi házacskában. Eleinte nagyon szűknek tetszett minden, de rövid idő múlva beleszoktak, a kis kertet pedig, melyben még holmi őszi virágok nyíltak, el nem cserélték volna akár egy hercegi palotáért sem. Berti, mikor először látogatta itt meg Anna néniéket, alig találta a helyét

nyire szeretném!

, nekem is ugy
bácsi nem igen
ágait. No, majd
csak az ön dolgát
n. Mikor költöz-

kár holnap is.

Akkor tehát
y ő meg pár nap
ermészetes, asz-
magával vihet
van, az én bará-
tülni fog, ha lesz
. Holnap tehát

bele fogott, nem
éninek egy kis
inak az a lakás-
m is létezik, a
k ilyen gyöngéd
jtok; de hiába
néni, hogy ezt
nem fogadja el.
y finom külsejü
gát, hogy ő az, a
ljárt ki is fizette

ana néniék már
el sokkal szeré-
kedves külvárosi
agyon szűknek
idő mulva bele-
g, melyben még
k, el nem cserél-
ezegi palotáért
r látogatta itt
találta a helyét

örömében, anniyra szépnek és kedvesnek
látszott minden. Az is volt, kivált ha
összehasonlította a Gerő bácsi pompás
lakásával, hol gyönyörű termek, nagy

fény volt ugyan, de semmi szeretet. Kivált
szegény Bertinek ugyancsak keserves volt
most már ott az élete, mert Gérő bácsi
mindinkább érezte vele boszuságát.

GYÁSZBAN. (Lásd a 182. lapon.)

Hogy is ne, mikor az öreg Morvai majd
mindennap betekintett hozzájuk és meg
is mondta, hogy csak a Berti kedveért jön,
látni akarja, hogy van, mit csinál a fiu.

Azt pedig hiába várta Gerő bácsi, hogy
az ő fia majd megnyeri a dugsgazdag öreg
ur kedvét; rá sem hederített. Mert jó
szeme volt még az öreg urnak, jól látta,

hogy csak önzésből, haszonlesésből keresik a kedvét. Az ő eszén pedig nem lehetett tul járni és gyakran így szólt magában:

— Az én Gerő barátom fia nem különb az apjánál. . . önző, ravaszkodó; jó hogy magamhoz nem fogadtam, ki nem állhatom az önző, másnak jószágára áhító embereket. Ez a Berti fiu egészen másféle ám.

Az már csakugyan igaz volt. Berti most is csak arra gondolt, hogy segítsen, a hol lehet. Megtakarított pénzecekjét nem vitte többé a takarékpénztárba, hanem eltökélte, hogy Anna néniének adja. Mikor pedig megtudta az Elek dolgát, elhatározta, hogy majd beszél ő Elekkel, megmagyarázza neki, mit kell tennie. Félre is hívta mindjárt, mikor először találkoztak és így szólt:

— Lásd Elek, mióta jó atyánk meghalt, én sokat dolgoztam, te pedig uraskodtál Anna néniéknél, jártál iskolába, mint valami urfi. Most Anna néniének nincs módjában, hogy reád költson ha teszi, magától és a szegény Ágneskétől fogja elvonni. Én szégyenleném a te helyedben, hogy terhőkre legyek, inkább én segiteném őket.

Elek elvörösödött. Büszke volt, sértette a gondolat, hogy ő terhére essék a szegény néniének. Berti látta ezt s még csak annyit mondott:

— Akármiféle pályán boldogulhat az ember, ha iparkodik. Lám, nekem már szép kis fizetésem van, ezt most Anna néniének fogom adni. Te is megteheted, hozzá foghatsz olyan munkához, melyet mindjárt megfizetnek. Aztán este,

reggel a szabad időben tanulhatsz tovább és majd idővel, ha jobbra fordul a sorsunk, mégis lehet belőled tudós ember.

Elek nem szólt semmit, csak megszorította öcsse kezét. És mikor pár nap mulva az öreg Morvai odajött és beszélni kezdett, meglepetve látta, hogy Anna néniének nem volt igaza. Elek egy csöppet sem ellenkezik, sőt kapva kap rajta, hogy szerezzenek neki olyan helyet, a hol ő dolgozhassék és kereshessen valamit, ne legyen egészen terhére a szegény Anna néniének.

— Ezt már szeretem, szólt az öreg ur. Látom, derék fiu vagy te is. Attól félttem, bajunk lesz veled, nem fogsz tudni uralkodni magadon, bele nyugodni sor-sodba.

(Vége következik.)

GYÁS ZBAN.

(Képpel a 181. lapoon.)

MEGHALT, meghalt a mi kedves,
A mi drága Palikánk!
A bánatnak, sötét gyásznak
Fátyola borult mi ránk.

Ó, de édes Gyula bátyám,
Magunkon erőt vegyünk —
Mélyen sujtott jó szüleink
Vigasztalói legyünk.

Most kettözött szeretettel
Csüggjünk az ő lelkükön:
Veszteségünket hogy ketten
Pótoljuk külön-külön.

A MEGLEPETÉS.

(Képpel a czimlapon)

RVENDEZVE jött be Anikó a szobába, hol Bella és Jenő már az ozsonuánánál ültek.

— Mamácska megengedte, hogy befogassunk és átkocsikázzunk János bácsiékhoz. Ott lesznek mind a fiuk, leányok; pompásan fogunk mulatni.

— Nagyon jó lesz! szólt Bella. Talán a kis kocsiba fogatunk be. Elférünk, Jenő szeret a bakon ülni, lovat hajtani.

— Elfértek ketten kényelmesen, mert én nem megyek, mondá Jenő nyugodtan.

— Nem jössz! Miért nem jössz?

— Valami dolgom akadt itthon.

A leányok kissé duzzogva néztek bátyjokra.

— Tudod-e Jenő, hogy te rettentően unalmas vagy! pattant ki Bella. Tegnap sem jöttél velünk Róza néniékhez, pedig olyan jól mulattunk.

— Nagyon sajnáltam magam is.

— E mögött valami titok lappang, szólt Anikó. Hát érdemes azért hazajönnöd ünnepi szünidőre, hogy minduntalan bezárkózzál? Hiszen valóságos remete lettél!

— Igen, valami veszedelmes dologban töröd a fejedet. Moudd meg, mért nem jössz?

— Azt nem mondhatom meg.

És a két leányka hiába faggatta, Jenő nem mondott többet. Pedig látszott, hogy nagy áldozatába kerül otthon maradni. Még a mama is csodálkozott, mikor megtudta a dolgot, mert Jenő azelőtt épen nem kerülte a vidám játékot.

— Talán beteg vagy, kedves fiam?

— Oh dehogy, kedves mamácskám, nagyon jól vagyok. Hanem van fontos okom, a miért nem megyek. De ha szerettek, ne kérdezzétek. Csak annyit mondhatok, hogy nem rossz dologban töröm a fejemet.

— A mama jól ismerte Jenőt, tudta, hogy ha ilyet mond, hát az igaz is. Nem kérdezte tehát tovább; hanem Bellát és Anikót égette a kíváncsiság, folyvást ostromolták testvéröket és Jenő néha már majd hogy el nem árulta magát. Hivogatták, csábitgatták, még pedig olyan kedves mulatságra, melyre Jenő ugyancsak szívesen elment volna. De mikor már érezte, hogy már nem igen tud ellenállani, hirtelen elszaladt a maga szobájába és bezárkózott:

— Az volna csak szép dolog, ha csufot vallanék. Megfogadtam, hát meg is tartom a szavamot.

Amit Jenő megfogadott, az nem volt csekély dolog. Az iskolában, melybe járt, — jutalom volt kitűzve egy dolgozatra, még pedig igen nehézre. A fiuk közül nem is merte más senki remélni a győzelmet, csak Béla, a ki a legnagyobb, legügyesebb volt valamennyiök között. A többi alig is gondolt rá, hogy vele versenyezni merjen. Hanem élt ott Jenő szüleinek egy jó barátja, ki tudta a dolgot és így szólt:

— Lásd, Jenő fiam, most itt van a jó alkalom, hogy nagy örömet szerezz szüleidnek. Ha elnyernéd a jutalmat, kétszeres öröm volna. Szüleid látnák, milyen derék fiok van, itt az iskolában pedig te lennél pajtásaid közt az első.

— Oh, Zsiga bácsi, nem lehet az. Béla sokkal többet tud mint én és ha megtudja, hogy én is készülök versenyezni, még jobban neki fog és engem kinevetnek, hogy azt hittem, legyőzhetem az osztály legjobb tanulóját.

— Nem úgy van az, felelé a jó Zsiga bácsi. Először a jó törekvést soha sem nevetik, mert az mindig dicséretet érdemel. Azután meg komoly akaratlan semmi sem lehetetlen. Meglehet, hogy kissé elmaradtál Béla mögött. No's, hát ehhez sem kell egyéb mint hogy kissé jobban iparkodjál. Ha naponként egy-egy órát, melyet különben mulatsággal szoktál tölteni, tanulásra fordítasz, utóléred versenytársadat. Hogy pedig addig ne bosszantsanak, hát legyen az egész titok kettőnk közt, csak akkor tudják meg mások, mikor a dolog eldőlt. Hanem arra kell magadat elszánnod, hogy nem engedsz a csábításnak, komolyan fogsz dolgozni és csak arra gondolsz, hogy szüleidnek és magadnak megszerezd ezt a nagy örömet.

— Jól van, bácsikám. Megfogadom, meg is tartom.

És meg is tartotta. Mikor ünnepi szünidőre haza ment, nem annak örült,

hogy otthon kellemesen fogja tölteni a napokat, hanem hogy sok szabad ideje lesz a tanulásra, készülésre. Csak arra

nem gondolt, milyen nagy kísértésnek lesz kitéve, mennyire fogják hívogatni, csábítgatni a munkától. Akárhányszor már engedett a csábításnak, — de mindig

eszébe jutott ígérete, szobájába zárkózott és elövette könyveit, elmerült a tanulásba. (Lásd a képet a czimlapon.)

— Ki tudja, érdemes-e ennyit fáradni... elrontottam szünidőmet és talán semmit sem érek el vele.

De az ilyen kedvetlenséget hamar elűzte magától és mire a kitűzött idő elérkezett, beadta szépen elkészített dolgozatát a tanárnak. És egy hét múlva lett nagy álmélkodás az iskolában: kihirdették a jutalmat s Jenő lett a győztes.

Olyan öröme volt, mint valami diadalmas hadvezérnek. Mindenki sietett hozzá és dicsérte; de ez mind semmi sem volt ahhoz képest, mikor haza tért. Szülei örömtől könyezve ölelték meg, Bella és Anikó pedig büszkélkedtek bátyjokkal.

— Most már értjük, miért hagytál cserben. Igazad volt. Ezért már érdemes volt, örömet szerezted mindnyájunknak. Jaj te kedves, derék Jenő!

Messze földön nem volt olyan boldog ember, mint Jenő. Meg volt elégedve magával és méltán: kitartással, erős akaratlan

Testvérei semmikép sem voltak vele megelegedve és mikor a szünnapok multával Jenő elutazott, maga is elégedetlen volt egy kissé.

maga szerezte meg az örömet magának és azoknak, kik őt szerették.

A MAJMOK BOSZUJA.

(Képpel a 184–185. lapokon.)

VIGAN és boldogan élt egy majomcsapat az erdőszélen. Olyan vig és boldog csapat majom volt, a milyen csak a majom lehet, a kinek egyéb dolga nincs, mint naphosszat ugrálni a fákon; ha pedig ebbe belefáradt, sétálni a földön, kergetőzni, hempergőzni és ha már minden jóból elég volt, hát egy nagyot aludni.

Igen ám, így volt ez addig, a mig az a harapós Nero kutya oda nem került a szomszéd majorságba. De azóta gonoszra fordult a vig majmocskák sorsa. Nero nagyon pontosan ismerte, melyik a házi állat és melyik a vad, azt pedig kutya kötelességének ismerte, hogy minden vadat üldözzön. Jaj volt annak a majmocskának, mely a földön sétált és nem vette idején észre, hogy Nero közeledik. Megkergette őket irgalmatlanul, ami még nem lett volna nagy baj, mert a majmocskák szerettek kergetősdit játszani. Csakhogy Nero nem játékból tette ezt, hanem ha valamelyiket utólérte, úgy nyakon csipte, hogy szegényke menten fölfordult, nem is mászott többé fára. Már pedig ennek a fele sem tréfa.

Igy hát csöppet sem csodálom, hogy nagy lett a harag és ijedelem a majomfamiában. Tanácskoztak is sokat, öregek és fiatalok, mitevők legyenek, hogy ettől a veszedelemtől megszabaduljanak?

— En azt mondom, rohanjuk meg és marjuk agyon, mondá egy vitéz fiatal majom.

— Nagyon szép, de hát ha ő tép szét valahányat közülünk? — szólt egy másik.

— Az bizony meg is fog történni, szólt egy öreg. Azért hát okosab lesz, ha elvándorolunk erről a tájékról. Az okosabb enged.

Ezt a böles tanácsot el is fogadták egy nagy gyűlésen, melyet egy magánosan álló fa ágai közt tartottak. De mikor elvégezték a tanácskozást, mit láttak! Hát

a Nero állt ott a fa alatt, dühösen ugatva föl reájok.

— No most meg vagytok fogva valamennyien! Egy sem menekül.

A fiatalok kétségbe estek ijedtökben, de az öregek egyike így szólt:

— Ne féljetek semmit, csak maradjatok csöndesen. Senki se mozduljon.

Nem mozdult senki. Nero ott lent a fa alatt csak várt, várt, de biz' a majmocskák közül egyik sem jött le.

— Jól van jól, majd lejöttek még! Majd megéheztek... megvárjak.

Lefeküdt a fa alá és várt. Egyik óra mult a másik után, meleg volt és persze az történt, amire a ravasz öreg majom számított: Nero szépecskén elaludt.

— Most csöndesen osonjunkle, parancsolá az öreg. A két legerősebb pedig maradjon utoljára és emlékezetül karmolja meg egy kiesít a gonoszt.

Nero egyszerre csak arra ébredt föl, hogy rettentően tépik, marják. Álmos szemmel azt sem tudta, mi történik vele, csak vergődött, kapálózott, mig végre lerázta magáról ellenségeit. A két majom nagyokat ugorva elillant s mikor Nero talpra állt és körülnézett, szörnyű haraggal látta, hogy már messze vannak, utól nem érheti őket.

— Megálljatok csak, majd megfizettek ezért! Mindnyájatokat széttéplek!

De abból nem lett semmi sem. Mert a majmocskák elköltöztek messzire az erdő belsejébe, nem is tértek soha vissza többé.

A TEVE ÉS A CSACSI.

— Állatmese. —

NEHÉZ terhet kellett hordozni a csacsinak, de még nehezebbet a tevének. Forró napon, étlen-szomjan hajtotta őket gazdájok s mikor haza értek, ugyan-csak sovány eleséget kaptak, mert a gazdájok szegény ember volt, de meg a teherhordó állatnak nem is jó elhizni.

A teve és a csacsi nagyon elégedetlenek voltak sorsukkal. Mikor teherrel, megrakottan ballagtak az uton és jobbra-balra messze távolban látták a szabadon kalandozó vad állatokat, sóhajtván mondták egymásnak:

— Milyen jó dolguk van! Nem kell nehézszolgálatot végezniök, járnak-kelnek, a merre nekik tetszik.

— Igen, és kikeresik a legkövőbb legelőhelyet, lakmároznak kedvökre.

— Mi pedig nehéz munkát végzünk és éhezünk.

Sokszor zúgolódtak így, egy napon pedig a csacsi ezt mondá:

— Tudod mit, teve pajtás? Szökjünk meg és éljünk mi is szabadon.

— Ez nagyon jó lesz! Szökjünk meg!

Kilesték az alkalmas időt és megszöktek. Messzire bujdosztak, olyan helyre, ahol bőségben élhettek és bátorságban is, nem talált rájuk senki.

Volt is olyan jó dolguk, hogy jobbat már nem is kívántak. Ettek-ittak, heverészttek, aludtak és kiváltképen a csacsi úgy meghizott, mint a felfujsz dudá. És egy napon jó kedvében ugrándozva így szólt:

— Olyan széles jó kedvem van, hogy meg nem állhatom, énekelnem kell egyet.

— Jaj, azt ne tedd! inté a tevé. Hangod nagyon harsány, messzire meghallják és elárulná buvóhelyünket.

De a csacsi nem hallgatott az okos szóra s széles jó kedvében olyan ordítást vitt véghez, hogy csak úgy zengett belé az egész környék. Persze az lett belőle, amit a teve megjósolt: az emberek

meghallották, oda siettek és el akarták fogni a szökevényeket. Ezek nagy ijedten futásnak eredtek.

Futottak, a mennyire csak bírtak, de a csacsi, mivelhogy nagyon elhízott, mihamar elfáradt.

— Kedves teve pajtás, könyörülj rajtam! Már nem bírok tovább futni, elfognak! Végy a hátadra, elbirsz, erős vagy.

A jószívű teve megtette, fölvetette a hátára a csacsit és így menekültek tovább. Eljutottak egy nagy hegységbe s magas sziklákön mély szakadékok fölött haladtak el. Ide már nem követték az üldözők.

— Megmenekültünk! szólt a teve. Menekültünk, tánczolniom kell örömömben.

— Jaj, azt ne tedd! kiáltá a csacsi ijedten. Ha leesem a hátadról, lebukom a mélységbe.

De a teve nem hallgatott rá és ugrott, tánczolt, megcsuszott és a csacsival együtt lebukott a mélységbe, minden csontjuk összetört, élettelenül terültek el a földön, keselyük és sakálok prédájának.

Mert a szabadság igen szép dolog, hanem szükséges, hogy használni is tudják; a ki mindent megtesz, ami eszébe ötlik, veszedelemben dönti magát.

KERTI MUNKA.

(Képekkel a 189. lapon.)

VÉGRE végre
Tavaszi fénye
Szállott fel a magas égre!
Boldog kékje
Lemosolyog a vidékre.
Kertész kése
— Szinte késve —
A vad hajtást lemetélte.
Össze gyűjtve, gereblyézve,
Félkerekű szekerkébe
Rakogassuk egy kévébe —
S vele, mert még hűs szél jár ma:
Durrantsunk be a kályhába!

A ZÖLD MALACZ MESÉJE.

— Elmondja Sándor bácsi. —

INDENEK előtt megjegyzem, hogy a zöld malacz meséje igaz történet, s hogy az ezelőtt körülbelül 200 esztendővel esett meg, és pedig Torda híres városában, a Kakasdomb-utczában.

Akkor nap, hogy a zöld malacz története megkezdődött, délig szép idő volt; hanem délután olyan záporosó kerekedett, mely mindenkit a házába visszaüzdött, s nem lehet nagyon csodálkozni rajta, hogy a város disznópásztora, a kondás — aki-ről minden ember tudja, hogy nem szereti, ha eső szakad a nyakába — nagy hamar jába haza bocsátotta a csürhét.

A haza indított csürhe fázott is, éhes is volt, s ugyancsak iramodott egymásnak a sarkában hazafelé.

Tudjátok-é mit szoktak ilyenkor beszélni a malaczok? Nem? Elmondom én! Az öregebbek ezt dohogják:

Hogy ha én ezt tudtam volna,
Köpenyeget vettem volna!

A kicsik pedig után sikitják:

Én is! Én is! Én is!

Elég az hozzá, hogy egyik összevissza ázott kis malacz, mely a többiekkel szorgalmasan énekelte, hogy »köpenyeggett vett volna ő is« — felbódorgott a Kakasdomb-utczába, ott minden ház kis kapuja előtt megállott, meg tovább szaladott, s magaviseletén nagyon meglátszott, hogy azon gondolkozik, vajjon hol is reggelizett ő ma reggel? Nagyon szeretné, ha valaki eszébe juttatná, mert ő nagyon éhes, meg fázik is.

Eközben elérkezett az Ugrai Péter csizmadia mester uram portájához, aki véletlenül kezeit bőrkötényébe rejtve állt ott a kis kapuban, s nézett a sáros utcán fel s alá. Midőn látta, hogy a szomszéd atyamester udvarára három hosszulábu süldő koczog be, mig az övére egy kutyakölyök sem kívánczik haza — e fölött nagyon elkeseredett.

Ez különben még nem lett volna nagy baj; de már annak a fele sem volt tréfa, hogy ő kigyelme szívében az irigység és kapzsiság fészkelte. Meg is lakolt érte.

A kis malacz tehát épen az Ugrai Péter májsztram házáig ért el. A csizmadia is meglátta azonnal a malaczt, melynek pofájából világosan kiolvasta, hogy teljességgel ki nem tudja találni honnan küldték ma az iskolába — mondok: a csürhébe. Nem sokat gondolkozott, hanem végre kinyitotta a kis kaput, melyen vig röffenettel, gyorsan iramodott be a kis malacz.

— Hej Sári! Pista! Jertek elé, mert haza jött a malacz, — szólongatta elő háza népét; s midőn csodálkozó feleségével és szemfüles inasával, a Pista gyerekekkel, bekergették a pajta ajtaján a jövevényt, megmagyarázta nekik: hiszen úgy is senkié... bitang jószág... jó lesz nekik.

Estre kelve, háznépével tanakodás tárgyává tette a rendkívüli eseményt, s a beszélgetést azzal zárta be Ugrai uram, hogy meghizlalják télire a kis fülest, majd lesz aztán sonka, oldalas, kolbász...

— De májsztram! rikkantott bele a beszédbe a Pista inas, — én tudom, hogy

az Ugrai Péter
portájához, aki
kötényébe rejtve
nézett a sáros
látta, hogy a
udvarára három
be, míg az övére
ránkodik haza —
dett.

nem lett volna
a fele sem volt
zivében az irigy-
t. Meg is lakolt

t épen az Ugrai
ért el. A csiz-
nal a malacot,
gosan kiolvasta,
em tudja találni
skolába — mon-
kat gondolkozott,
a kis kaput, me-
an iramodott be

Jertek elé, mert
longatta elő háza
zó feleségével és
ta gyerekekkel, be-
án a jövevényt,
hiszen úgy is
. . . jó lesz nekik.
pével tanakodás
li eseményt, s a
be Ugrai uram,
a kis fülest, majd
kolbász. . .
ikkantott bele a
én tudom, hogy

akkor mind kenyér nélkül eszem a
kolbászt!

— Ejnye, telhetetlen kölyök! rivalt
rá a gazdája. Hát így akarsz te divat-
lankodni?

Azzal vette a lábsziját, hogy jót huz-
zon végig a Pista inason az illetlen
szándékáért. De a Pista inas élt a gyanu-

pörrel, odább inalt és befogta a száját.
Hanem annál többet gondolkozott a maj-
szter a felett, hátha reggelre eljön a
malacznak igazi gazdája? Mi lesz akkor?

Volt neki zöld festékje. Fogta a
malacot, és bár sivalkodásával erősen
tiltakozott a pocza éjjeli nyugalmanak
megzava rása ellen, bedörzsölte a festék-

KERTI MUNKA. (Lásd a 187. lapon.)

kel, amitől olyan zöld malacz lett belőle,
hogy a tulajdon anyja sem ismert volna reá.

* * *

Épen abban az időben, mikor a
Kakasdomb-utcabéli csizmadia felfogta
az idegen malacot, annak igazi gazdája,
egy kis-utczai tehenes ember, Hutyka
Mátyás uram, várta haza malacját, melyet
azelőtt két nappal vett volt a vásárban.

Jól tartotta, s harmadnapra, midőn ki-
csapta a kondába, azzal a gondolattal
eresztette el, hogy malacz ésszel majd
csak oda talál, ahol megemberelték.

De hát a mint tudjuk, nem úgy tör-
tént. Minden malacz haza takarodott, csak
a Hutyka uramé nem. A hosszas vára-
kozásban ráesteledett az idő. Hutyka uram
nagyon elkeseredett. Bement, s a vacsorát

készítő feleségével kezdett mérgében veszekedni, az meg hirtelen kezű lévén, felkapta a tüztől a hagymás tokánnyal teli cserép lábost, s úgy vágta a Hutyka uram hátához, hogy rögtön megtelt a konyha földje a szerte gurult emivalóval.

Látta a csetepatét a tűzhely farkán kuporgó házi czicza, s hasznára ohajtván fordítani a perpatvart, neki szaladt az egyik természetesebb tokány darabnak; de az a tüzről kerülvén le épen, olyan paprikás meg olyan forró volt; hogy a mint belé harapott a czirmos, szikra-karikákat hányt a szeme, s nagy ijedtében akkorát ugrott, hogy épen a csirkéit altatgató kotlósnak a hátára esett, ez meg oly goromba volt, hogy se látott, se hallott, a szegény égett nyelvű cziczát megis csípte, meg is rugta, s a szárnyával olyat vágott a ködmenére, hogy esze nélkül ugrott ki az udvarra, a hol meg a Bodri kutya fogta üzöbe s kergette nyakaszakadtában mind addig, míg valahogy sikerült felkapaszkodnia egy eperfára, honnan fülét farkát felborzolva, pupra domborított háttal hevesesen fuva adta ki mérgét a vele elkövetett méltatlanságok fölött.

Reggel aztán Hutyka uram jókor folszedelődött, s elindult keresni a malaczat.

Sok nagy tekintélyű ember lakott akkor is híres Torda városában; de a milyen volt Fóris uram, a város hajduja, ahhoz képeest a többi mind csak bliktri volt. Ismerte a város összes naplopóit, csirkefogóit, s ennél fogva előre ki tudta találni, melyik efféle legénynek mire vásik a foga.

Tőszomszédja lévén Hutyka uram-

nak, nem lehet csodálkozni, hogy a káros szomszéd először is ő hozzá fordult bánatjával. Hogy ez a panaszát a hatalmas ember elejébe terjesztette, fogta magát, s elvitte az alhadnagyhoz, aki egy nagy bajszu ember volt; az pedig, amint a dolgot megértette, menten megparancsolta a malacz előkerítését, s a végrehajtás keresztül vitelével Fóris uramat bizta meg.

Fóris uram, vévén a magasabb szóbeli kiküldetést. felcsatolta rezes-bőrös kardját, és sarkában a károossal azonnal nyakába vette a várost.

Még kora reggel lévén, találkozott álmos szolgálókkal, kik épen akkor tértek vissza a tehenek kicsapásától. Kérdezősködött, csak egyre kérdezősködött, mind addig, a míg a Kakasdomb-utczában lakó csizmadia atyamester inasa Jancsi kiadta, hogy látott egy horpaszos kicsi malaczt, mely az Ugrai majszter uram udvarára tért be, s azt is látta, midőn bekandikált a kerítés lyukán, hogy ott megmarasztották vacsorára s éjjeli szállásra.

Fóris bácsinak elég volt ennyi. Elment azonnal a még mindig sarkában kullogó Hutyka urammal az Ugrai majszter udvarára, s hivatalos koczogtatás után behatolván, előadta, hogy a tekintetes, nemes és nemzetes város alhadnagya parancsolatja következtében lévén kiküldetve, hivatalos teendője most az, hogy a hivatalos vizsgálatot megejtse.

Szegény Ugrai mesternek kezdett lenni »ne mulass«.

Azt felelte a hivatalos egyéniségnek, hogy neki életében soha sem volt más malacza, mint a kinek a köpenyege zöld. Most is van egy olyan, — ha nem hiszik,

kozni, hogy a káros
hozzá fordult bánat-
anaszát a hatalmas
tette, fogta magát,
hoz, aki egy nagy
az pedig, amint a
nten megparancsolta
t, s a végrehajtás
is uramat bizta meg.
n a magasabb szóbeli
rezes-bőrös kardját,
al azonnal nyakába

l lévén, találkozott
k épen akkor tértek
apásától. Kérdés-
érdezősködött, mind
domb-utczában lakó
inasa Jancsi kiadta,
szos kicsi malaczt,
ter uram udvarára
midőn bekandikált a
tt megmarasztották
lásra.

lég volt ennyi. El-
g mindig sarkában
mal az Ugrai majsz-
los koczogtatás után
hogy a tekintetes,
város alhadnagya
tében lévén kikül-
lje most az, hogy a
negejtse.
mesternek kezdett

talos egyéniségnek,
oha sem volt más
a köpenyege zöld.
— ha nem hiszik,

nézzék meg. Azzal fogta a pajta-ajtó
bezáró szegjét, kirántotta, s rögtön kiug-
rott onan egy malacz, mely igaz ugyan
hogy nem volt — mint a Jancsi inas
állította — horpaszos, de a színe volt
szakasztott füzöld.

Lekonyult erre a látványra a Hutyka
tehenes ember kedve; mert eddig csak
remélte hogy feltalálta a malaczt, de hát
az övé merő szürke volt, míg az, amelyet
neki beajánlottak, az tiszta zöld bekecset
viselt.

Ámde Fóris bátya nem azért volt a
város hírneves hajduja, hogy ilyen csekély-
ség zavarba hozhatta volna.

Tette magát, hogy meg van lepetve.

— Enyje beh szép állat! mondogatta
a majsztramnak, s ezzel kezdte vakargatni
a malacz hasát, fülét, mindaddig, míg a
malacz ennyi kényeztetés folytán elbizta
magát, s végig heveredett a porondos
udvaron.

Akkor aztán egyszerre csak Fóris
hajdu megkapta fülét, farkát, s hirtelen
beledobta egy a kuthoz állított éktelen
nagy szapuló rudas cseberbe, amelyben
annyi víz volt, hogy a szegény czugának
az inge is átázott, de egyszersmind leázott
róla a zöld festék is, és megtörtént a
nagyserű bűvészet, hogy a zöld malacz
azonnal sehol sem volt, hanem helyette
kiugrott a cseberből és rázta bordáját
szorgalmatosan körül szaladgálva az
udvart Hutyra uram elveszett szürke
malacza.

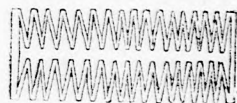
Erre aztán Fóris hajdu sem volt
rest, hanem majsztert, malaczt, Pista
inast lekisért azonnal az alhadnagy elébe,
ki a zöld malaczt szabadon eresztette,

Ugrai uramat pedig turpisságáért bezá-
ratta, s nyomott a nyakába akkora pénz-
birságot, hogy azzal akár kövér disznót
vásárolhatott volna.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXX. köt. 10-ik
számában közölt találos feladvány meg-
fejtése:

A kártyát lehetőleg vékony, összefüggő
szalaggá kell fölvágni, miként ez ábrán látható,
aztán ovatosan széthuzni és bizonynyal akárki-
nek a feje keresztül fér rajta.

Helyesen fejtették meg: Botka
Sári, Laszkáry testvérek (Csak hozzávehetőleg,
mert ti hosszú szalagot vágtatok, melynek két
vége nem függ össze, tehát nem mondhatni, hogy
a kártyán lehet keresztül bujni F. b.) Weissenböck
Gyula (szintén csak megközelítőleg) Nagy Ilonka
és Dezső, Geréb Károly és Sándor, Groll testvé-
rek, Kalmár Sárka és Andor.

FORGÓ BACSI POSTÁJA.

Frideczky Krisztina. Ugy van: a Nemzeti
Színház villanyos fénnel, a Dalmúszínház
pedig gázlánggal van kivilágítva. Boriskának
tehát igaza van; a vesztés te vagy. Fogadni
különben csak olyasmire szoktak, ami még csak
lesz, ami még el nem dőlt. Az, ami volt meg
van: fogadás tárgya nem lehet. — **Fischer
Rózsa.** A kiadó hivatalnál intézkedtem. Hogy
van az, hogy a leveledben belől budapesti kelet
van s kívül a boritékon a dévaványai bélyeg? —
V. G. Czeljainak legjobban a »Fővárosi Lapok«
címmű szépirodalmi napi lap felel meg, mely
közül érdekes eredeti költeményeket és tárca-
cikkeket s bő hír-rovatokban mindazt, ami
érdekes történik a fővárosban, a hazában s a
külföldön. Egyben arra is szolgál, hogy e jeles
lap révén a magyar nyelvben is gyakorolhatja
magát. Megjelen az Athenaeum kiadásában s
utánvétellel negyedévenként is megrendelhető. —
F. D. G. De hát akkor mért *Ludovicum*? Erre
kérem a választ, tudós fiatal barátom. — **Red-**

lich Ella. Azt a csillagot bátran tekintheted sajtó hibának. Nincs annak semmi jelentősége. Ha a rejtvényt nem bírod megfejteni, sohase veszdől vele, hagyd ott. Sok időt kár vesztegetni rá. De, hogy sokan kitalálták, arról annak idején meg fogsz győződni. — **Ferenczi Károly.** Ez már egyenletfele egy ismeretlennel s a »Kis Lap« olvasói közül csak kevesen tudnának vele megbirkózni. Pedig lehetőké valamennyi kis olvasóimnak akarok módot nyújtani arra, hogy a megoldott föladvánnyal elégtételt szerezzenek maguknak. — **Galambos Margit.** Olvasd el, amit Vargha Imrének üzenek. Az válasz a te kérdéseidre is. — **Papp Gizella.** Erzsí néinek igaza van; de a szinezésről le kellett mondanom, mert nagyon késeleltette a lap megjelenését. Szép irásodnak s még szebb levelednek megörültem. Margitnak add át üdvözetemet. — **Kommer testvérek.** A tí munkátok tartalma igaz lehet, s engem meg is szomorított a szegény lányka halála, de az ilyen közlemény nagyon messze van még attól, amit a nyilvánosság az ilyenesmitől megvár.

*Veletek siratom,
A korán elhunyt Erzsikét —
Hajh, de ki nem adhatom
A róla szóló versikét!*

Ifj. Nagyfejeő Gyula. Ellenkezőleg: azzal, hogy irásodat öregesnek mondtam, épen azt akartam kifejezni, hogy szinte nem is látszik gyermekírásnak, annyira érett kézre vall. Ami azt a nevet illeti, környezetben is lesznek talán, akik megmondhatják neked. Számrejtvényedet versbe szedted; s bár nem igen pörögnek a jámbusaid, sem nem zengenek a rimeid, többet a korodtól nem kívánhatok. De most meg nem küldted be a megfejtést; mert bizony multkori leveled a papiroskosárba került. Ne rösteld a fáradságot s küldjed be újra mindenestül. Még csak arra figyelmeztetek, hogy »kincsűs«, »lett fölfedezve« németes szó- és mondatképzés. Magyarán: kincsűs; fölfedezték; vagy, ha épen úgy akarod: fölfedeztetett; de a szenvedő alak sem igen járatos a magyarban. Mert különben jóízű magyarsággal írsz s érett fiú vagy, azért figyelmeztetek e részletekre. Bátran azzal védekezhetnél hibáztatásom ellen, hogy hiszen híres hazai írók is vétének ugyan ezekkel a hibákkal a szabatoság és magyarosság ellen. De mi csak erényeikben kövessük a jelesek. — **Rozsnyai testvérek.** Rég megjelent már az és ismeri is minden gyermek. — **Frölich Dora.** Köszönöm a bélyeg-küldeményt. De mért irtad a borítékra: »Muster ohne Werth«? Nincs erre magyar szó? Azt hiszed, nem igazodik el rajta a levélhordó, ha ezt írod a borítékra: »értéktelen minta«? — **L. R.** Mint szindarab fogyatékos mű. Ugy látszik elbeszélés nyomán készült, s az átdolgozás nem

volt kellő tekintettel a szinpadra. De erős átszánással s gyökeres változással használható lesz. A forrás megnevezése kívánatos. — **Weiser Klára.** Kivánságodhoz képest fog eljárni a kiadó hivatal. Levélkéd nagy örömmre szolgált s hat éves korodhoz képest irásod nagy dicsőretrre érdemes. — *Több kéziratrol a jövő számban.*

BÜNTETÉS.

H. M. és O., Gy. M., Zs. L. levelei, rendetlen írás vagy mocskos, rojtos szélű gyűrött papirus miatt, nem jöhetnek tekintetbe.

Jótékonyág.

A bölcsöde javára: Rozsnyay Etel és Ilonka 1 frt. — *A már eddig kimutatott* 480 frt 62 krral együtt összesen 481 frt 62 kr., és 1 db 10 frankos arany.

*

Halmi Ferencz árvái javára: Rozsnyay Etel és Ilonka 50 kr.

*

Tihanyi Miklós árvái javára: Rozsnyay Etel és Ilonka 50 kr.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« czimű napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ amaz előfizetőit, kiknek előfizetésük e hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre . . . 1 frt 40 kr.
Félévre 2 frt 80 kr.
Egész évre 5 frt 60 kr.

Az előfizetések (melyeknek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata) a „KIS LAP“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziak tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.